

Dr. Knut Heim, Mithali, Hotuba ya 17, Mithali 30:1-9 Augur.

© 2024 Knut Heim na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Knut Heim na mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 17, Mithali sura ya 30, mstari wa 1 hadi 9, utangulizi wa Agor.

Karibu katika somo la 17 kuhusu kitabu cha Biblia cha Mithali.

Hapa sasa tutaangalia sura ya 30 ya kitabu cha Mithali. Hii ndiyo sura ya mwisho. Na kwa wengi wetu, nikiwemo mimi mwenyewe hata ninapotoa mhadhara huu hapa leo, wa fumbo zaidi kwa njia nyingi tofauti kati ya sura zote za kitabu hiki cha ajabu, cha kustaajibisha na cha kusionua.

Sababu ya sura hii kuwa ya fumbo sana ni kwa sababu, kwanza kabisa, katika aya ya mwanzo, tunakabiliwa na mhusika mpya ambaye ameandika, angalau hii ndiyo tunayoambiwa hapa katika mstari wa 1, ameandika ukamilifu wa sura hii, lakini hata kama tunaambiwa kuhusu hilo, tunatambua haraka sana tunaposoma juu ya kwamba aya tisa za kwanza ni aina ya aina ya mstari wa 1 ambapo sehemu ya 1 imeunganishwa. ya makundi ya kuvutia sana ya kategoria, ya taarifa kuhusu nyanja mbalimbali za maisha ambazo zinaonekana kuwa hazihusiani kabisa. Nitajaribu na kuona kama tunaweza kupata mshikamano hapo, lakini hata ninapofanya hivyo katika mhadhara huu, kuna wazo la kusumbua nyuma ya kichwa changu ambalo linanifanya niujiulize ikiwa ninajaribu tu kuweka mshikamano wa ndani kati ya sehemu tofauti kwa sababu ya mawazo ya kawaida ya kifalsafa ya Magharibi ambayo mimi ni wa, bila shaka, kama Mzungu, ambayo hupenda kulazimisha muundo na mshikamano. Kwa hiyo, tuone ni wapi tutafikia, lakini nataka, kwanza kabisa, nikusomee aya mbili za kwanza za sura hii, na nitaisoma kwanza kutoka katika Biblia Mpya Revised Standard Version, kisha nitaisoma kutoka katika New International Version, kisha nitarejea kwenye New Revised Standard Version, ambayo mimi binafsi naipenda.

Lakini kuna sababu kwa nini nilisoma haya yote mawili, na nitaelezea hilo kwa muda mfupi. Hivyo hapa sisi kwenda. Kichwa chenyewe ni maneno ya Aguri, mwana wa Yakeli, mhubiri.

Na kisha oracle huanza. Mwanadamu asema hivi, Nimechoka, Ee Mungu, nimechoka, Ee Mungu, nawezaje kushinda? Shikilia tu hilo kwa muda. Sasa nitasoma kutoka New International Version.

Maneno ya Aguri, mwana wa Yakeli, neno lililoongozwa na roho. Maneno ya mtu huyu kwa Ethieli. Unaona tofauti kati ya hizo mbili? Acha nikusomee tena kutoka kwa NRSV.

Maneno ya Aguri, mwana wa Yakeli, unabii. Katika NRV kwa oracle inasema matamshi ambayo hayajaongozwa. Hiyo ni aina ya kufafanua upya kwa zaidi au chini ya aina moja ya kitu, kama tutakavyoona baada ya muda mfupi.

Lakini kisha kifungu kinachofuata ni tofauti kabisa. Mwanadamu asema hivi, Nimechoka, Ee Mungu, nimechoka, Ee Mungu, nawezaje kushinda? Ingawa katika NRV inasema matamshi ya mtu huyu kwa Ethieli. Na kisha pia maneno, Nimechoka, Mungu, lakini naweza kushinda.

Nini kinaendelea hapa? Ikiwa tunaamini kwamba maandiko yamepuliziwa na Mungu, na ikiwa tunafuata moja ya kauli mbiu kuu za Matengenezo ya Kanisa, ya claritas scripturae, uwazi wa maandiko, inakuwaje tafsiri mbili bora zaidi za kisasa za Kiingereza tulizo nazo ziwe tofauti sana? Hii, bila shaka, ni moja ya hoja ambazo mara nyingi huibuliwa na waumini wa Kiislamu, ambao Quran yao inanyooka zaidi katika njia nyingi, ambapo hatuna aina ya matatizo ambayo mara nyingi huhusishwa. Bila shaka, katika hali ya kiroho ya Kurani ya Uislamu, Quran haitakiwi kutafsiriwa, bali daima isomwe katika asili. Sasa, asili ya NRV na NRSV ni sawa, lakini tafsiri ni tofauti.

Na mara tu tunapoitafsiri, inaonekana kama tuna matoleo mawili tofauti ya kitu kimoja na kitu kimoja. Hapana, hatuna matoleo mawili tofauti. Tuna tafsiri mbili tofauti za toleo moja.

Lakini hilo linatokeaje basi? Vema, hii ni sababu mojawapo iliyonifanya niseme mapema kwamba hii ni mojawapo ya sehemu za mafumbo, zisizo za kawaida za Kitabu cha Mithali. Na kwa kweli inahusiana na utata na kutokuwa na uhakika wa kile ambacho maandishi ya Kiebrania yenyewe yanasema. Sasa, katika mhadhara huu, siwezi kueleza undani wa Kiebrania yenyewe, na kama ningefanya hivyo, pengine ingekuwa ya kuchosha na yenye maelezo mengi sana.

Lakini kusema tu kwamba maneno katika Kiebrania si ya kawaida sana, ni adimu sana, na pia muundo wa kisarufi na kisintaksia, hasa wa mstari wa kwanza katika mstari wa kwanza, ambao ama umetafsiriwa, usemi wa mtu huyu kwa Etieli, au hivi ndivyo asemavyo mtu huyo, Nimechoka, Ee Mungu. Mungu kidogo katika NRSV inaonyesha mfano wa Etiel katika NRV. Na hatujui kabisa Etiel ni nini.

NRV inapendekeza kwamba Etiel ni jina la kibinafsi la mtu ambaye kwa njia nyingine hajathibitishwa katika maandiko au kwingineko. Ni jina lisilo la kawaida pia. Wakati NRSV inafikiri kwamba hii inaweza kuwa nomino ambatani, au tuseme nomino mbili tofauti ambazo ziko karibu pamoja na ziliandikwa pamoja, lakini zinapaswa kusomwa kando.

Na kwa hiyo, wanatenganisha Etiel, Et, na ale, na Et ni kitu kama uchovu, uchovu wangu, na ale ni Mungu. Kwa hivyo, tunayo tafsiri tofauti. Sasa, hii inatokeaje? Kweli, hatujui kwa sababu hatukuwepo.

Lakini sasa nataka kusema kitu kuhusu utambulisho wa Aguri, mwana wa Jaki. Na tena, hatujui mtu huyu ni nani. Tuna majina sawa huko Mesopotamia na kwingineko nje ya Israeli.

Na kwa hivyo, watu wengine wanapendekeza kwamba Aguri alikuwa mgeni. Kuzungumza kikabila, asiye Mwisraeli. Hata hivyo, kama tutakavyoona katika muda mfupi, theolojia yake ni ya Kiisraeli kabisa.

Kwa hiyo, je, alikuwa Mwisraeli mwenye jina lisilo la kawaida tu, kutia ndani jina la baba yake kuwa lisilo la kawaida? Au alikuwa mgeni ambaye labda aligeukia imani ya Israeli la kale? Na ikiwa chaguo la pili ni kweli, na kwa kweli, hatuwezi kujua, lakini mimi huelekea chaguo la pili, ingawa hii, kwa kweli, sio zaidi ya kubahatisha. Lakini ikiwa alikuwa mgeni ambaye alikuwa amekuja kumwamini Mungu wa Israeli na sasa anachangia tafakari ya kifalsafa, nusu-falsafa, labda kwa kiasi fulani, vizuri, kwa sehemu fulani juu ya uzoefu wa maisha yake kama mgeni na imani mpya, basi hii inaweza kuelezea kwa nini maneno ya ufunguzi katika sehemu na pia maneno mengine ya baadaye katika sura ni magumu na yasiyo ya kawaida. Huenda ikawa hali fulani isiyo ya kawaida ya lugha hiyo ni kwamba Kiebrania ni lugha yake ya pili, si lugha yake ya asili.

Hilo linaweza kueleza baadhi ya mambo yasiyo ya kawaida ya kile Aguri anashiriki hapa katika tafakari yake. Iwe hivyo iwezekanavyo, swali linalofuata linalojitokeza, hapa, kwa bahati nzuri, NRSV na NIV zinakubaliana zaidi au chini. NRSV inasema kwamba maneno ambayo tunakaribia kusoma na kuzungumza juu yake ni usemi, ambapo NIV inasema ni matamshi yaliyovuviwa.

Sasa, hotuba mara nyingi hurejelewa wakati marejeleo yanafanywa kwa mahubiri au tafakari fupi za kishairi za manabii wa Israeli. Kwa hivyo, baadhi ya matamshi ya Isaya, kwa mfano, katika kitabu cha Isaya, yanaitwa masah, ambayo kwa kawaida hutafsiriwa oracle, kama hapa katika NRSV. Na mstari wa ufunguzi ambao unasema, maneno ya Aguri, mwana wa Jaqe, neno la ndani, basi, masah, neno masah, basi yangeeleza maneno ya Aguri kama aina fulani ya matamshi au mawasiliano, yaani, kama NIV inavyoweka wazi zaidi, usemi uliovuviwa sawa na nabii.

Sababu, hata hivyo, kwa nini NIV inasema matamshi yaliyovuviwa badala ya maneno ya moja kwa moja ni kwa sababu kwa kawaida tunapokuwa na maneno ndani ya manabii, maneno hayo kwa kiasi kikubwa, sio pekee, lakini kwa kiasi kikubwa, yanarekodi katika hotuba ya moja kwa moja maneno yenyewe ya Mungu. Ilhali katika tafakari ya Aguri inayofuata, ni kidogo sana, ikiwa ni chochote, inaweza kuhusishwa kuwa maneno ya Mungu. Na tutafikia jambo hilo kwa dakika moja tunapoangalia

mstari wa 4. Lakini kwa sasa, sababu kwa nini pengine NIV ina njia nzuri ya kueleza kinachoendelea ni kwa sababu tuna mfano mmoja katika 2 Samweli 23 ambapo Daudi, katika maneno yake ya mwisho muda mfupi kabla ya kifo chake, anazungumza kuhusu tafakari yake mwenyewe juu ya safari ya maisha yake na biblia ambapo anajieleza mwenyewe kama mwanadamu katika hili anatoa usemi unaofanana na huo sasa, na kwa maneno yake ya mwisho. chumba cha ndani, sawa labda na Aguri.

Na kile tulichonacho basi ni tafakari ya shukrani ya Daudi katika safari ya maisha yake chini ya Mungu na baraka za Mungu. Na hivyo inaonekana kuwa kesi kwamba katika tukio hili na katika mfano wa Daudi, oracle haina rejea kutamka aliongoza kwa maana kwamba ina nini na Mungu. Ni tafakari ya kitheolojia.

Lakini haifanyi hivyo, ingawa inadai kuwa imepuliziwa, si lazima iwe na hotuba ya kimungu kabisa au hata kwa sehemu kubwa. Baada ya kusema haya yote, ili kuifanya iwe ngumu zaidi, kwa kweli kuna jina la mahali sio mbali nje ya Israeli ambalo linaitwa Masah. Na tayari tumetaja kwamba majina ya Aguri na Jake yameandikwa kama majina ya kigeni.

Kwa hiyo, bila shaka inaweza pia kuwa hivyo, na baadhi ya tafsiri za Kiingereza na tafsiri nyinginezo zinaonyesha hili, kwamba kwa hakika utangulizi huu wa ufunguzi unasema, maneno ya Aguri, mwana wa Jake, kutoka Masah, kutoka eneo la Masah. Je, unaona jinsi haya yote yalivyo magumu? Sasa, hilo ni tatizo? Kweli, ni shida kwa watu kama mimi kwa sababu lazima tujaribu na kusuluhisha maana ya haya yote. Mwishowe, nadhani, hakuna mengi yanayopatikana au kupotea kwa kujaribu kupata ukweli kamili wa hii inamaanisha nini.

Kwa sababu jambo la maana kweli ni kwamba kwa wazi kile kinachofuata kimejumuishwa kama sehemu ya maandiko na kwa hiyo ni tamko lililopuliziwa. Na kama imefanywa na mtu kutoka Masah au kama tumeambiwa kuwa hakika ni kauli ya wahyi haibadilishi umuhimu na umuhimu na ukweli wa kile kinachoandikwa katika aya zifuatazo. Baada ya kusema haya yote, ufunguzi huu ambao ni mgumu sana na mgumu kueleweka unaweza kuwa umechangia ukweli kwamba sura hii pengine ni mojawapo ya sura zilizopuuzwa sana au ambazo hazijasomwa sana katika kitabu cha Biblia cha Mithali.

Kuna sababu zingine ambazo tutakuja kwa dakika moja, lakini hii ni moja wapo. Kwa hivyo, baada ya kufungua njia kidogo tu kupitia ufunguzi usio wazi wa mbio hizi, nataka kupendekeza kwa upole na kwa uangalifu kwamba kile tunachoweza kuwa nacho hapa ni mchango kwa Biblia kutoka kwa mtu ambaye asili yake si Mwisraeli ambaye amepata imani katika Mungu wa Israeli na sasa anaakisi pengine karibu na mwisho wa maisha yake, sawa na Daudi, kwenye biblia yake, katika safari yake. Anafanya hivyo sana, kwa ufupi sana, hata kwa ufupi zaidi kuliko Daudi.

Na kwa Daudi, bila shaka, tuna biblia ndefu nzima katika 1 na 2 Samweli. Kutoka Argo, tunayo tu aya hizi chache. Sasa tunasonga mbele hadi sehemu nyingine ya mstari wa 1 na pia aya ya 2 na 3, kwa sababu hapa sasa, Argo anatupa ufahamu wa kile anachofikiri kuhusu yeye mwenyewe.

Hii ni karibu kama ingizo la diary. Ni mwaminifu sana. Ni kujikosoa sana na karibu kufikia hatua ya kujidharau.

Maneno yenye nguvu ya kushangaza yanatolewa, ambayo kwa maneno yao wenyewe yanaonekana kuwa ya kushangaza na yaliyokithiri na labda hata yasiyo ya afya. Nitakachopendekeza baada ya dakika chache, baada ya kuangalia kile anachosema hapa, tutajaribu kuweka anachosema hapa kwenye mfumo mkubwa zaidi wa aya tisa za mwanzo, kwa sababu ni dhidi ya usuli wa aya ya 4 hadi 9 ndipo nadhani tutaweza kuelewa ni kwa nini Argo anazungumza juu yake mwenyewe kwa njia za kujikana hapa. Kuna sababu ya kejeli kwa hiyo, ambayo nitaifungua kwa dakika moja.

Hapa sisi kwenda. Hivi ndivyo Argo anasema juu yake mwenyewe. Nilisoma kutoka New Revised Standard Version.

Kwanza kabisa, asema, Nimechoka, Ee Mungu, nawezaje kushinda? Hii ni, kwanza kabisa, maombi kwa Mungu. Hii imesemwa katika muktadha wa maombi. Nimechoka, Ee Mungu, nawezaje kushinda? Swali hili, ninawezaje kushinda, linaweza kuzungumzwa mwishoni, karibu na mwisho wa maisha yake, wakati yeye ni mzee sana na dhaifu kwamba anahisi tu kwamba maisha yake yanafikia mwisho.

Swali, la jinsi gani naweza kushinda, ni swali la, ni kwa muda gani nitaishi? Ikiwa hayuko mwisho wa maisha yake, na tena, hii ni dhana tu ya kukisia kwa sababu tunachora ulinganifu wa kauli kama hiyo ya Daudi, mwishoni mwa maisha ya Daudi, basi ikiwa yeye ni mdogo na anafaa zaidi na ana matumaini ya kuishi muda mrefu zaidi, basi ni zaidi kuhusu ukweli kwamba amechoka kwa sababu ya aina fulani ya shida, na sasa anauliza Mungu, ninawezaje kukabiliana na changamoto ambazo ninakabiliana nazo? Na tena, hatuwezi kujua hali ikoje. Nitapendekeza, ingawa sababu nyingi ambazo tayari nimetaja zinaonyesha ukweli kwamba anazungumza mwishoni mwa maisha yake, na hii inasomeka hivyo, hata hivyo, nini kinachofuata, kama tutakavyoona katika muda mfupi, inaonekana kwamba Aguri anamwomba Mungu amsaidie kwa njia ambayo inapendekeza kwamba yeye, Aguri, anatarajia miaka mingi zaidi ya maisha kabla ya kufa. Kwa hivyo tena, tumechanwa na maandishi yenyewe katika mwelekeo tofauti, tunaongozwa kwa njia tofauti, na hatuwezi kujua.

Lakini kwangu mimi, kile kinachonivutia ni kile Aguri anasema kuhusu kile anachoomba kutoka kwa Mungu, ambayo inaonyesha kwamba hayuko karibu na mwisho wa maisha yake. Nitaonyesha hilo baada ya muda mfupi. Kwa hivyo, lakini

anasema nini? Anasema, sio tu kwamba amechoka, amechoka, amefadhaika, labda amevunjika moyo, lakini katika maombi yake ambayo analeta kwa Mungu, anaendelea kusema, hakika, mimi ni mjinga sana kuwa binadamu.

Sina ufahamu wa kibinadamu. Na kisha mstari wa tatu, sikujifunza hekima, wala sina ujuzi wa Mtakatifu au Mtakatifu. Yote hayo yanahusu nini? Kwa hivyo, tukifupisha kwa sentensi moja, aya hizi, maungamo haya ya Aguri, anayotoa, kimsingi anasema yeye ni mjinga sana hata hana akili kama mwanadamu, na pia anasisitiza kwamba ana elimu ndogo ya kidini.

Tutarudi kwa hilo baada ya muda mfupi. Sasa, hili ni jambo la kushangaza sana kusoma, karibu na mwisho kabisa wa mkusanyiko wa mikusanyiko ambayo yote ni kuhusu maarifa na hekima. Ghafila, tuna mhusika huyu wa ajabu anayejitokeza karibu na mwisho wa kitabu ambacho kinahusu upataji wa hekima na maarifa.

Na mtu huyu, sasa katika matamshi yake yaliyovuviwa, akiwa chini ya dhiki, anasema, mimi ni mjinga sana kiasi cha kuhesabiwa kuwa binadamu kuhusiana na akili yangu, na sijui kuhusu mambo ya kidini. Hiyo ndiyo inaonekana inakuja. Sasa, ikiwa tunasoma tu hii kwa thamani ya uso na kuichukua halisi, na usijaribu na kutafsiri hili kwa njia yoyote, hisia pekee tunayopata ni kwamba mtu huyu anasumbuliwa na aina fulani ya unyogovu na chuki binafsi na kwamba anazidisha.

Walakini, ikiwa tutaendelea kusoma kwa mawazo, kama nilivyopendekeza katika mfululizo huu wa mihadhara, kuna uwezekano mkubwa zaidi kwamba kile Guru wetu anafanya katika sala yake, kumbuka anaanza na hotuba kwa Mungu, na hii ni sehemu ya maombi yake, ambayo anamwambia Mungu, kwa njia ya kupita kiasi, Mungu, najua mapungufu yangu ya kiakili. Ninaifahamu sana, na ndiyo maana ninazungumza nawe, kwa sababu nataka unisaidie, kama tutakavyoona baada ya muda mfupi. Kwa hiyo, ni aina ya, ukipenda, unyenyekevu wa kupita kiasi anaouonyesha hapa ili kumtia moyo Mungu amsaidie kwa neema kushinda ujinga wake wa sasa.

Karibu katika kiwango cha misemo maarufu kutoka kwa Socrates, ambaye alikuwa akisema, najua kwamba sijui chochote, na ili kujua hilo, mtu anahitaji kujua mengi ya kutisha. Hiyo ni aina ya paraphrase yangu ya kisasa ya Socrates. Kwa hivyo hii ndio aina ya unyenyekevu, nadhani, ambayo Argo anaelezea hapa pia.

Ana ujuzi wa kina wa ulimwengu, na wa Mungu, ambao humsaidia kuona jinsi anavyojua kidogo, juu ya ulimwengu na juu ya Mungu. Na hilo ndilo analolieleza kwa namna ya njia hii ya kutia chumvi, na ya kujidharau, naamini, ili kumtia moyo Mungu amhurumie, na kumpa ufunuo mpya, au utambuzi mpya ambao ungemsaidia kukabiliana na shida iliyopo. Jambo moja la mwisho kuhusu sehemu hii ni, kulingana na New Revised Standard Version, Argo asema, wala sina ujuzi wa watakatifu, ambapo katika NIV inasema, wala sijapata kumjua yeye aliye mtakatifu.

Na ikiwa tungetafuta tafsiri zingine nyingi za Kiingereza, Kijerumani, Kifaransa, au Kihispania, tungekutana na tafsiri ambayo ingesema, Sina ujuzi wa mambo matakatifu. Kwa nini ni hivyo? Kweli, tena, tunashughulika na ushairi, na ushairi mara nyingi hauamuliwi, hutumia lugha ya kitaalamu, na hutumia aina maalum za maumbo ya kisarufi na kisintaksia ambayo kisha kuufanya uwe mwingi, na unaweza kuwa na aina tatu tofauti za maana. Kwa hiyo hapa ndivyo ilivyo, na ndiyo maana tunaona hili likionyeshwa katika tafsiri mbalimbali za Biblia, ukosefu wa ujuzi wa mtakatifu unaweza kufasiriwa kwa njia tatu tofauti.

Vitu vitakatifu, watakatifu kama katika viumbe vitakatifu visivyo vya kawaida kama malaika, au miungu mingine, na tatu, bila shaka, mtakatifu, yaani, Mungu wa Israeli. Sasa, ningefikiri, hii ni, bila shaka, moja ya mambo ambayo nimesisitiza katika mfululizo huu wa mihadhara, kusoma kwa kufikirika, pengine tafsiri bora zaidi ingekuwa kutafsiri, sina ujuzi wa mambo matakatifu, au mambo matakatifu labda, ambayo ni pana ya kutosha kujumuisha tafsiri zote tatu zinazowezekana, ili tafsiri ya Kiingereza iakisi wingi, maana tatu zinazowezekana ambazo Agwe inaelezea hapa. Mimi sina ufahamu wa kidini.

Ndivyo anavyosema. Hiyo haimaanishi, bila shaka, kwamba hajui chochote. Ina maana anafahamu kwamba kuna mafumbo yanayopatikana katika ulimwengu wa roho ambayo bado hayajui, lakini anatamani kujua zaidi.

Na tena, ninapojaribu kuepusha kufanya uamuzi wa kifafanuzi na wa kiufafanuzi hapa, sijaribu kumaliza kazi ngumu, ya ufafanuzi, lakini mwisho wa kazi yangu ngumu na ya ufafanuzi, nataka kusema utata huu ni wa makusudi. Ni utata wa kimakusudi kuunda ziada ya maana na kueleza yote matatu haya kwa wakati mmoja. Lakini tena, hii ni moja ya sababu kwa nini wengine, wengine wengi ambao hawafuati kabisa mstari wangu wa tafsiri ya kimawazo, wanasema hii ni maandishi ya shida, kwa sababu tunawezaje kujua nini maana ya Agwe? Kweli, nasema, anamaanisha yote.

Na kwa hivyo, ninatatua kile ambacho watu wengine wamekielezea kama katika jargon ya wasomi wa Biblia, kiini cha ufafanuzi, tatizo lisiloweza kutatuliwa. Naam, sisi hapa. Nimeisuluhisha.

Na sababu inayonifanya nicheke, bila shaka, ni kwamba ninatoa kauli ya ujasiri, kwa namna fulani nikizungumza kama wachache kati ya wasomi wanaoheshimiwa sana, wenye uwezo wa juu ambao wanafikiri tofauti na mimi. Kwa hiyo hata nisemapo haya, na ingawa ninaamini kwamba niko sahihi, nataka pia kufanya hivyo, kama nifanyavyo kwa ujasiri, nifanye kwa unyenyekevu, nikitambua kwamba, bila shaka, ninaweza kuwa na makosa. Nakuacha uhukumu.

Sasa, kwa hiyo tuko hapa katika maombi yake. Aguri anasema, Sijui mambo kwa Mungu, na nimechoka. Ninawezaje kushinda? Nisaidie nishinde.

Na kisha tunafika kwenye mstari wa 4, na mstari wa 4 unafungua mfuatano wa tano au sita, nadhani ni maswali matano, yote moja mfululizo, na yanakuja kama bunduki ya mashine, kama njia ya moto wa mwituni kwenye mazungumzo haya, katika mazungumzo haya kati ya Aguri na Mungu wake. Na moja ya maswali ambayo hutokea mara moja ni, ni nani anayeuliza maswali? Hebu tujue. Kwa hiyo, mstari wa 3 unamalizia kwa Agwe kusema, mimi wala sina ujuzi wa mambo ya kidini.

Na kisha kuja maswali. Ni nani aliyepanda mbinguni na kushuka? Ni nani aliyekusanya upepo katika tundu la mkono? Ni nani aliyefunga maji katika vazi? Ni nani aliyethibitisha miisho yote ya dunia? Jina la mtu huyo ni nani? Na mtoto wa mtu anaitwa nani? Je! Tena, tumechanganyikiwa, na tunafikiri, ni nini kinaendelea hapa? Jambo la kwanza tunalohitaji, tutazungumza kuhusu maudhui ya maswali hayo na kile wanachouliza kwa dakika moja. Lakini kwa kuanzia, nadhani tunahitaji kuuliza swali, mzungumzaji hapa ni nani? Uelewa wa kawaida zaidi, bila shaka, ungekuwa kudhani kwamba bado ni Ag ur akizungumza.

Kwa hivyo Aguri amesema hivi punde, sijui chochote, na sasa anauliza maswali ili kujua zaidi. Wacha tuone ikiwa aina ya maswali ambayo yanaulizwa hapa yangefaa katika hali hiyo. Ni nani aliyepanda mbinguni na kushuka? Ni nani aliyekusanya upepo katika tundu la mkono? Ni nani aliyefunga maji katika vazi? Ni nani aliyethibitisha miisho yote ya dunia? Jina la mtu huyo ni nani? Na mtoto wa mtu anaitwa nani? Je, hiyo inasikika kama aina ya maswali ambayo Agwe angeuliza? Nataka kubishana kuwa hii sivyo.

Kwa sababu katika ngazi moja, jibu la maswali kwa kweli ni dhahiri kwa njia ambayo maswali yanawekwa. Nitakupa jibu la neno moja au mawili kwa kila moja ya maswali haya. Na mara tu nitakaposema, utasema, ndiyo, bila shaka.

Kwa sababu swali lenyewe linamaanisha jibu. Hapa sisi kwenda. Ni nani aliyepanda mbinguni na kushuka? Mungu.

Ni nani aliyekusanya upepo katika tundu la mkono? Mungu. Ni nani aliyefunga maji katika vazi? Mungu. Ni nani aliyethibitisha miisho yote ya dunia? Mungu.

Jina la mtu huyo ni nani? Bwana. Swali la mwisho ni gumu zaidi. Na mtoto wa mtu anaitwa nani? Vema, kama wewe ni Mkristo, ungesema Yesu Kristo.

Ikiwa wewe ni Myahudi, ungesema, hiyo ni ya ajabu. Kwa hivyo, ninachobishana hapa ni kwamba tunakuwa na mlolongo wa maswali ya balagha. Na wanakuja moto haraka.

Boom, boom, boom, boom, boom. Na kwa sababu hii ni sala, maombi kuwa ya kawaida, hata wakati si mara zote wazi, mazungumzo kati ya mwamini na Mungu wao, inawezekana tu kwamba mzungumzaji hapa si Aguri, lakini Mungu kujibu,

kujibu kejeli, Aguri, si kwa kumpa majibu, lakini kwa kuuliza maswali zaidi. Na tunapotafakari mfuatano huu wa maswali ya haraka haraka, kwa hakika tunakumbushwa mlolongo mwingine wa maswali ya moto-haraka katika fasihi ya Biblia ambapo Mungu anafanya jambo la aina hii hasa kwa mtu mwingine mwenye hekima ambaye yuko katika dhiki na karibu na kifo.

Na huyo ndiye Ayubu. Katika sura ya 38 hadi 42 ya kitabu cha Ayubu, tuna mamia ya maswali kihalisi. Sijakuelewa, mamia ya maswali, ambayo mengi yanafanana sana.

Ulikuwa wapi nilipoumba dunia na kadhalika? Na kwa hivyo, ninawasilisha kesi hapa kusema kwamba maswali haya ya haraka-haraka ambayo yanakuja hapa ni majibu ya Mungu kwa Aguri kumwambia, ulikiri tu kuwa haujui mambo ya kidini na ninakubali. Lakini ninachotaka ujue ni kwamba mimi Mungu ndiye ninayesimamia. Najua ninachofanya.

Na kwa hivyo, unachohitaji kufanya ni unahitaji kunitegemea mimi na mimi peke yangu na sio juu ya maarifa yoyote au ukosefu wa maarifa uliyo nayo. Usiwe mtu wa kujifikiria sana na kujizingatia katika shida au changamoto yako ambayo unakabili, lakini niletee wasiwasi wako. Hilo nadhani ni mwingiliano wa kimazungumzo kati ya Mungu na Aguri.

Kwa hiyo Aguri anajaribu kumweka Mungu upande wake na kusema, Mungu, nisaidie katika hali hii, na pengine akichukulia kwamba kubadilisha hali hiyo au kunisaidia kuelewa kwa kweli jinsi ninavyoweza kukabiliana na hali hii. Na kisha Mungu anajibu hili na kusema, huwezi kushughulikia hili. Acha nishughulikie.

Unahitaji kuzingatia mimi, sio juu ya hali hiyo. Huna haja ya kuzingatia, hupaswi kuzingatia, juu ya ukosefu wako wa ujuzi au kujaribu kufikiri kwamba njia ya nje ya hali ni kupitia mimi kutoa ujuzi zaidi wa ukweli kwako kuhusu mgogoro fulani unaokabili. Badala yake, kile Mungu anachomwambia Aguri ni, nitegemee nami nitasuluhisha.

Kwa hivyo hiyo ni aina ya tafsiri yangu. Na tena, kuna tafsiri nyingine, lakini tena, nadhani hii ni tafsiri ya kiwazi ambayo inalingana na kile tunachopata hapa na inaonekana kuwa na maana ya jumla ya kauli za mtu binafsi na mtazamo mkubwa pia. Kinachobaki kuwa kigumu, kwa hakika wakati ambapo haya yaliandikwa, ni swali kuhusu kama jibu la haya yote ni Mungu, kisha swali la mwisho, jina la mtu huyo ni nani, kwa mtazamo wa Kikristo, linafaa sana.

Kwa mtazamo wa Waisraeli wa kale, haifanyi hivyo. Kwa hivyo, katika tafsiri hii, moja ya shida na jambo moja ambalo labda siwezi kufaa kabisa ni, swali hili ni nini? Nitajaribu sasa kukieleza, lakini ninatambua, hata ninapoendelea kufanyia kazi kitabu hiki cha Mithali, kwamba ninahitaji kufanya kazi kidogo zaidi kabla niwe na uhakika zaidi kwamba maelezo haya yana maji. Na ni hivi, kwamba kauli ya mwisho, jina la

mtoto wa mtu ni nani, ni sawa tena na maswali mengine ambayo ni maswali ya balagha ambayo yanaashiria jibu, Mungu, Mungu, Mungu, Mungu, Mungu.

Hapa, pia ni swali la balagha, lakini linamaanisha aina tofauti ya jibu. Badala ya jibu, jina ni Yesu, au jina ni Mungu mwingine mdogo, au mwana wa mungu fulani au kitu, badala yake jibu linalodokezwa ni, hakuna anayejua, hakuna anayeweza kujua, na haijalishi. Kwa hivyo hiyo ni maoni yangu juu ya hili, lakini najua ninahitaji kufanya kazi zaidi juu ya hili.

Msururu huu wa maswali kisha unamalizikia kwa kauli, hakika wewe unajua. Kwa hivyo, hapa kuna mtu tena anazungumza na mtu mwingine, na ninabishana hapa kwamba ni Mungu anayezungumza na Aguri. Na hili kwa hakika unajua ndivyo hasa Mungu anafanya na Ayubu mwishoni mwa maswali haya yote ambayo yote ni maswali ya balagha ambayo haiwezekani kwa Ayubu kujibu, na mwisho wa hayo yote, wakati Mungu amemuuliza Ayubu maswali haya yote kuhusu jinsi ulimwengu ulivyoubwa, au jinsi mamba na kiboko wanapaswa kufugwa, na maswali haya yote ya ajabu, kisha Mungu kwa namna fulani anayajibu, hakika Ayubu huja na kusema.

Na bila shaka, ni kejeli kabisa. Na hiyo ndiyo hasa, nadhani, kile kinachotokea hapa sasa. Mungu anamwambia Aguri, hakika wewe unajua, na bila shaka hujui, na mimi najua hilo, na wewe unajua hilo, na ninajua kwamba unajua hilo, na unajua kwamba mimi najua hilo.

Sasa tuko wazi juu ya kile utafanya. Yaani nadhani kuna mwingiliano gani hapa katika mazungumzo haya? Na tunachoweza kuona hapa si aina ya kikao cha ushauri nasaha cha kirafiki kati ya maskini Aguri na Mungu wake mpole na mwenye upendo.

Huu ni mzozo mkali kati ya watu wawili wazima. Mtu mzima mbinguni na mtu mzima duniani ambaye anasuguliwa pua kwenye vumbi. Mwishoni mwa hili sasa, Aguri anaendelea.

Nami nitasoma sasa aya mbili zinazofuata. Kwa sababu hayo, naamini, ni jibu la awali la Aguri kwa yale ambayo ametoka kuyasikia, maneno kutoka kwa Mungu ambayo ametoka kuyasikia. Na hivi ndivyo asemavyo, katika mstari wa 5, Kila neno la Mungu huthibitika kuwa kweli.

Yeye ni ngao kwa wale wanaomkimbilia. Je, unaona kilichotokea hivi punde? Aguri, badala ya kufadhaika na kuogopa na kukimbia kutoka kwa Mungu kwa sababu Mungu amekabiliana naye kwa maswali haya yote, anajibu moja kwa moja, au hivyo inaonekana, kwa hekima ya uaminifu. Anasema Kila neno la Mungu ni kweli.

Katika muktadha, ikiwa niko sahihi, na mstari wa 4 ni maswali yote, maneno kutoka kwa Mungu kwake, basi kile Aguri anasema ni, ninakipata. Ninapata kile ambacho umekuwa ukiniambia. Kila neno uliloniambia ni kweli.

Ninaweza kuiona sasa. Na kisha anajibu kama nilivyopendekeza. Mungu anataka ajibu.

Kumbuka nilisema athari ya maswali ni, usizingatie sana ufahamu wako au ukosefu wako, lakini zingatia mimi. Nitaisuluhisha. Na tazama Aguri anasema nini hapa.

Kila neno la Mungu ni kweli. Yeye ni ngao kwa wale wanaomkimbilia. Bomu.

Aguri aliipata. Anatambua kwamba anahitaji kumtegemea Mungu wake ili kushinda shida yoyote anayokabiliana nayo. Na kisha aya ya 6. Usimzidishie maneno yake, la sivyo atakukemea na utaonekana kuwa mwongo.

Na hapa tuna tafakari ya pili ya Aguri ambayo inahusiana na ufunuo wa Mungu. Ni sawa kabisa katika njia ya mwisho wa kitabu cha Mhubiri ambapo mhariri wa mwisho ambaye anatoa maoni yake juu ya mafundisho ya Mhubiri katika kitabu hicho anasema zaidi ya mambo haya, fanya kuzingatia maneno haya ya Mhubiri na si kwa mambo mengine kwa sababu ya kutengeneza vitabu hakuna mwisho na kujifunza sana mwili uko wapi. Pia tunayo kauli nyingine nyingi katika Biblia kwa mfano katika Ufunuo zinazosema usiondoe chochote au kuongeza chochote katika ufunuo huu kutoka kwa Mungu.

Tunayo kauli kadhaa kwa njia sawa katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati mwishoni mwa ufunuo wa Torati. Na hata zaidi ya hayo tuna taarifa nyingi za athari sawa katika maandishi ya kidini kutoka Mashariki ya Karibu ya kale nje ya Israeli. Kwa hiyo maandiko ya kidini mara nyingi yanaambatana na kauli ambazo haziongezi kitu chochote ndani yake, haziondoi chochote kutoka kwake, zichukue jinsi zilivyo na hazifai.

Swali linalojitokeza hapa ni pale tunapompata mtu ambaye kwa uwazi kabisa ana hekima fulani ambaye anazungumza na Mungu, ambaye amevuviwa katika yale anayosema, ikiwa mtu huyo anasisitiza ujinga wake, kupokea ufunuo wa kiungu ambao haukhususu mimi ninakupa habari zaidi au ujuzi zaidi au hekima zaidi lakini badala yake nakusaidia kunitegemea mimi, Mungu, badala ya ujuzi wako. Na mtu huyu basi anasema maneno yoyote yasiongezwe kwa neno au maneno ya Mungu. Kisha inaonekana kwangu tunayo jambo la maana sana, ninawezaje kuliweka, taarifa inayokamilishana kwa kila kitu kingine kinachosemwa kuhusu hekima katika kitabu cha Mithali mpaka sasa.

Hadi sasa kuanzia sura ya 1 hadi sura ya 29 yote ilihusu vijana na kitabu kilishughulikiwa wakati huo pekee au zaidi kwa wanaume. Kwa siku ya kisasa bila shaka, tunataka kusema, kijana, mwanamke kijana. Ukipata maarifa na hekima zaidi, utajifanyia vyema.

Lakini mwisho wa, karibu na mwisho wa kitabu tuna mhusika wa mfano anayeonyesha unyenyekevu wa kiakili na imani akisema sitaki kujitegemea mimi mwenyewe lakini nategemea neno la Mungu. Kila neno la Mungu. Na anasema kwa sababu hakuna kitu kinachopaswa kuondolewa, hakuna kuongeza, ni neno la Mungu tu.

Na kwa hiyo, tunachoweza kuwa nacho hapa ni awamu ya baadaye katika ukuzaji wa kitabu cha Mithali ambapo tafakuri yenye nguvu sana lakini ya fumbo ambayo ilitolewa na Argo labda kwa tukio lingine imeongezwa na kujumuishwa katika mkusanyo huu wa mikusanyo ili kutoa tafakari iliyokomaa zaidi juu ya thamani ya hekima inayoongezewa ufunuo wa kimungu kutoka kwa Mungu kupitia neno au maneno ya Mungu. Na kwa hivyo, kinachowezekana hapa ni kwamba tuna muunganisho wa hila wa fasihi ya hekima na neno lingine lililofunuliwa la Mungu katika maandiko. Hasa Torati, vitabu vitano vya Musa, neno la Mungu kimsingi lakini ikiwezekana pia manabii, vitabu vya kinabii vya kanuni za kibiblia ambayo ni jambo la kuvutia kufikiria.

Sikuzungumza juu ya hili mapema lakini sura ya pili kwa mfano inazungumza sana juu ya Torati, mafundisho ambayo kijana anapaswa kupata. Na ni neno lenyewe Torati ambalo pia linatumika katika Israeli ya kale kwa vitabu vitano vya Musa. Watu wengi wamechukulia kwa muda mrefu kuwa Torati iliyotajwa hapa ni kisawe tu, sio kisawe au jina la Torati, vitabu vitano vya Musa, lakini ni njia tu ya kuelezea mafundisho ya Baba.

Kwa mtazamo wa nyuma kutoka sura ya 30 na pia kwa kuzingatia idadi ya mazingatio mengine kesi nzuri sana na yenye nguvu inaweza kufanywa kwamba katika sura ya pili karibu na mwanzo wa kitabu na hapa katika sura ya 30 karibu na mwisho wa marejeo ya kitabu, rejeleo lililofunikwa, rejea isiyo ya moja kwa moja inafanywa kwa maandiko mengine ya Israeli kuwa muhimu pia. Kumbuka mapema katika mfululizo wa mihadhara tulisema inashangaza jinsi vipengele vingine vya kidini vya Israeli ya kale vilivyo na jukumu katika kitabu cha Mithali, Mhubiri na vilevile katika Ayubu. Naam, hapa sasa tunaweza kuwa na marekebisho kidogo ambayo yanapendekeza labda kuna vipengele vingine zaidi vya hali ya kiroho ya Israeli ya kale ambavyo tulikuwa tunakosa ambavyo kwa hakika bado vingali huko nyuma ambavyo vingerudisha kile kiitwacho fasihi ya hekima karibu tena na ufahamu kamili zaidi wa maandishi yote ya Israeli ya kale ambapo kitabu hicho hakiko karibu kuwa cha kilimwengu au kutenganishwa na maandishi mengine ya kidini na mawazo ya wakati wake.

Kwa hiyo, hapo tupo. Kwa hiyo, hili ndilo jibu la awali ambapo Aguri sasa anaakisi kifalsafa na kitheolojia juu ya athari ya kile ambacho amejifunza hivi punde kupitia maswali ambayo hawezi kujibu. Na kisha tunakuja katika mistari ya 7 hadi 9 kwa maombi ya moja kwa moja tena ambapo Aguri sasa anazungumza na Mungu moja kwa moja tena.

Kwa hivyo, tafakari ya maombi inaendelea sasa kwa mfuatano wa moja kwa moja, wa kipekee wa maombi ndani ya muundo wa jumla wa mazungumzo haya kati ya Mungu na Aguri. Na katika mstari wa 7 hadi 9 ambao nilisoma kwa mkupuo mmoja, anauliza mambo mawili kutoka kwa Mungu. Mungu amemwambia hivi punde, unahitaji kunitegemea mimi.

Alisema tu, naam, Mungu ni ngao kwa wale wanaomkimbilia na sasa anafanya hivyo. Sasa anakimbilia kwa Mungu. Hivi ndivyo anavyofanya.

Ninaamini kwamba jinsi anavyofanya hivi akikimbilia kwa Mungu kunaweza kutufafanulia kwa njia isiyo ya moja kwa moja ni aina gani ya shida ambayo Aguri anakabili. Kumbuka hapo awali tulikuwa tunazungumza juu ya ukweli, kwamba yuko karibu na mwisho wa maisha yake na anauliza uponyaji au nguvu za ndani au kitu? Au hii inahusiana zaidi na ikiwa yuko katika utimilifu wa maisha au mapema maishani na anakabiliwa na shida maalum? Nadhani anakabiliwa na shida maalum na sasa nitaonyesha kwa nini nadhani hivyo. Mambo mawili ninayokupa.

Usininyime kabla sijafa sasa. Kabla sijafa, bila shaka, tena inaonyesha kwamba yuko karibu na kifo. Lakini nadhani, ingawa inaonekana hivyo, ningefikiria, tena, hii ni taarifa iliyotiwa chumvi sawa na zile za mwanzo.

Alisema, loo, sijui chochote na alijua mengi kwa kweli. Hapa aliposema, loo, kabla sijafa, anatia chumvi ili kwa namna fulani kupindisha mkono wa Mungu kimatamshi katika maombi yake. Ninasikitika, fanya kitu.

Na kisha hili ndilo jambo la kwanza analouliza, niondolee uwongo na uwongo. Halafu jambo la pili analoomba ni kwamba, usinipe umaskini wala utajiri. Halafu jambo la tatu anauliza, unajua hiki ndicho kinachotokea, nipe chakula ninachohitaji.

Kwa hiyo, anasema, nakuuliza mambo mawili kisha anauliza matatu. Sijui kwanini anafanya hivyo. Njia moja ya kuelezea hiyo itakuwa kusema kwamba wakati anasema, kwa hivyo jambo la kwanza ni tofauti, niondolee uwongo na uwongo.

Na kisha labda jambo la pili ni aina ya kuelezea kitu kimoja mara mbili au kitu sawa. Yaani, anasema, usinipe umaskini wala utajiri. Nilishe kwa kile ninachohitaji, ambacho sio umaskini wala utajiri.

Kwa hivyo, pengine, ingawa anatoa rufaa tatu, rufaa ya pili na ya tatu ni kweli kuomba kitu kimoja. Kwa hiyo, anaomba mambo mawili, ingawa anafanya mara tatu. Sasa, ingawa nimesema hivi punde kwamba vitu hivyo viwili ni aina mbili tofauti za vitu, nadhani vinahusiana.

Jambo la kwanza Aguri anauliza ni, kuniondolea uwongo na uwongo. Uongo na uwongo unaweza kuwa watu wengine wanaomdanganya Aguri na kumtendea uwongo kwa njia fulani, kwa hila, au chochote kile. Au inaweza kumaanisha kwamba Aguri anamwomba Mungu, anisaidie mimi mwenyewe nisitende vibaya na kwa udanganyifu.

Hii basi inaendelea kusema, nipe vya kutosha tu kile ninachohitaji, lakini sio chini ya ninachohitaji na sio zaidi ya ninavyohitaji. Na kisha anaelezea kwa nini anauliza hivyo. Na nadhani tunatakiwa kusoma kwa nini anaomba hayo katika aya ya 9 ili kuelewa jinsi ombi la pili la kutosheleza badala ya kupita kiasi au hitaji linahusiana na ombi la kwanza kuhusu uwongo na uwongo.

Kwa sababu anasema, nisipopata hiki, nikiwa na kidogo sana au nyingi sana, ndipo husema, au nishibe na kukukana, na kusema, Bwana ni nani? Au nitakuwa maskini na kuiba na kulikufuru jina la Mungu wangu. Kwa hivyo anajaribu kusema nini hapa? Anachosema ni kwamba ikiwa ana ziada ya mali, ataanguka tena katika nafasi ya kujitegemea na kusema, Bwana ni nani? Ambayo, kwa njia, pia ni swali la kejeli. Jibu likiwa, Bwana si kitu.

Sihitaji Mungu. Ninaweza kuifanya peke yangu. Ambayo ndiyo hasa, bila shaka, suala ambalo tulikuwa tukilishughulikia hapo awali katika tafakari yake.

Kwa hiyo, hataki kuwa na hali ambapo ana mali nyingi sana za kimwili hivi kwamba atashawishiwa kupuuza uhusiano wake na Mungu. Na atapuuza kumtegemea Mungu lakini atajitegemea yeye mwenyewe. Na kwa hivyo, naamini, kwa mtazamo wa kidini, huanguka katika uwongo na uwongo, kusema uwongo kwa maana ya kukataa umuhimu wa Mungu katika maisha yake.

Kwa upande mwingine, ule uliokithiri, ikiwa angekuwa maskini, jaribu kwake lisingekuwa kiburi, lakini jaribu lingekuwa la kukata tamaa sana hivi kwamba angehalalisha kuvunja sheria, kufanya tendo la uasherati, na kuiba. Na kwa hiyo, asema, unalikufuru jina la Mungu wangu. Njia yoyote ni njia za kujitegemea, kwa njia.

Na, naamini, kiburi. Na kwa hivyo nadhani tulichonacho hapa ni kwamba Aguri anajibu kweli somo ambalo anajifunza hapa, kwamba yeye, kwa kweli, tafakari yote, bila shaka, ni njia yake ya kurekodi kwa fomu ya kishairi, katika kutafakari kwa ushairi, mchakato ambao amepitia, labda sio tu katika mlolongo mmoja wa maombi katika dakika mbili, kama tunavyosoma hapa, lakini labda kupitia kipindi cha miezi, au hata miaka kadhaa, na maswala ya siku kadhaa, au hata miaka kadhaa. kiburi na kujitegemea na kukabiliana na yale aliyokuwa akikabiliana nayo. Na nadhani, kwa hiyo, sasa nahitimisha aina ya sehemu hii ya ufunguzi kwa kusema kwamba mzozo aliokuwa akikabiliana nao ulikuwa ni mgogoro wa kidini unaotegemea uwezo wa kiburi, labda aina ile ile ya majivuno ambayo yangeweza kutokea kutokana na usomaji wa kibinafsi wa sura za mwanzo za Kitabu cha Mithali.

Na ametambua katika tafakari hii kwamba kinachohitajika zaidi kwa mwenye hekima ya kweli ni kumtegemea Mungu na sio kujitegemea mwenyewe, hekima na ujuzi wa mtu mwenyewe. Hii inatuleta kwenye mapumziko mazuri hapa katika maandishi yenyewe, na tutachukua mapumziko mafupi. Huyu ni Dk. Knut Heim na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Mithali.

Hiki ni kipindi namba 17, Mithali sura ya 30, mstari wa 1 hadi 9, Utangulizi wa Agor.